

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКОНОМІКИ, ОБЛІКУ,
ФІНАНСІВ ТА ПРАВА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**CURRENT ISSUES OF THE ECONOMICS, ACCOUNTING,
FINANCE AND LAW: THEORY AND PRACTICE**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 2
Part 2**

**25 листопада 2022 р.
November 25, 2022**

**м. Умань, Україна
Uman, Ukraine**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКОНОМІКИ, ОБЛІКУ,
ФІНАНСІВ ТА ПРАВА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**CURRENT ISSUES OF THE ECONOMICS,
ACCOUNTING, FINANCE AND LAW:
THEORY AND PRACTICE**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 2
Part 2**

**25 листопада 2022 р.
November 25, 2022**

**м. Умань, Україна
Uman, Ukraine**

СЕКЦІЯ 12. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА SECTION 12. DEMOGRAPHY, ECONOMICS OF LABOR, SOCIAL ECONOMICS AND POLICY	22
<i>Власенко Р. В., Яценко Л. Д.</i> СОЦІАЛЬНІ РИЗИКИ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ТА ПРОБЛЕМИ.....	22
<i>Павлюк Т. І.</i> ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД	23
<i>Потапенко Я. С.</i> ФРІЛАНСЕР ЯК СУЧАСНА ФОРМА ТРУДОВИХ ВІДНОСИН.....	25
СЕКЦІЯ 13. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ SECTION 13. ECONOMICS AND MANAGEMENT OF ENTERPRISES	27
<i>Лесюк В. С.</i> ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ.....	27
СЕКЦІЯ 14. ТУРИЗМ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА SECTION 14. TOURISM AND HOTEL-RESTAURANT BUSINESS	29
<i>Піскова С. П., Руденко А. Ю.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ У ВОЄННИЙ ЧАС	29
СЕКЦІЯ 15. МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ SECTION 15. MATHEMATICAL METHODS, MODELS, AND INFORMATIONAL TECHNOLOGIES IN ECONOMICS	31
<i>Андрейченко К. О., Пермінова С. О.</i> БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЯ ЯК АЛЬТЕРНАТИВА ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	31
<i>Островська М. С.</i> ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛІ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ	32
<i>Поліщук В. В., Повханич В. І., Павлечко О. О.</i> ЕКСПЕРТНА МОДЕЛЬ ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИБОРУ ОБ'ЄКТА ДОСЛІДЖЕННЯ В РАМКАХ КОНЦЕПЦІЇ СИНХРОНІЗАЦІЇ З ІНІЦІАТИВОЮ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЗЕЛЕНОЇ УГОДИ.....	34
СЕКЦІЯ 16. МАРКЕТИНГ SECTION 16. MARKETING	36
<i>Ієвлєва Ю. В.</i> THE MODERN CONCEPT OF GEOMARKETING AS A WAY OF INCREASE ORGANIZATION'S PROFIT.....	36
СЕКЦІЯ 17. МЕНЕДЖМЕНТ SECTION 17. MANAGEMENT	38
<i>Василишин М. В.</i> УПРАВЛІННЯ КОМАНДОЮ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	38

його суб'єктів та відповідно відображаються усі суспільні процеси, включаючи економічні, політичні, демографічні, соціальні тощо. Значні втрати робочої сили у якісному та кількісному вимірах можуть перешкодити відбудові та розвитку країни та спричинить зростання економічного навантаження на працюючих, скорочення надходжень до бюджетів і соціальних фондів при збільшенні навантаження на них та на систему соціального захисту в цілому.

Масштабні втрати робочих місць призводять до повної чи часткової втрати доходів значної частини доходів, передусім працездатного, що посилює ризик зменшення купівельної спроможності та ризик бідності. Результати досліджень Групи «Рейтинг» засвідчують падіння доходів в період війни у 64% українців, зокрема: у 18% – незначно зменшився дохід, у 32% – значно зменшився, 14% втратили практично всі доходи [5]. За останніми даними Світового банку за період війни в Україні рівень бідності виріс вдесятеро та за їх песимістичними прогнозами до кінця поточного року частка бідних в країні збільшиться до 25% [6].

Зниження чи порушення об'єктів соціальної інфраструктури зумовлюють ризики погіршення якості соціальних послуг та їх доступності.

Соціальні реалії сьогодення характеризуються підвищеними ризиками та потребують створення більш гнучких систем безпекової взаємодії, здатних швидко й ефективно реагувати на виклики. Цим підтверджується необхідність механізму управління соціальними ризиками. Створення ефективного механізму управління соціальними ризиками в цих умовах дозволить нейтралізувати, попередити чи зменшити вплив наслідків непередбачених чи недооцінених негативних подій для суспільства.

Список літератури

1. Березіна С.Б. Сучасні тенденції в реформуванні системи соціального страхування України. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2015. № 3 (168). С. 25-31.
2. Людський розвиток в Україні: мінімізація соціальних ризиків. Київ. Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України. 2010. 496 с.
3. Надрага В. І. Соціальні ризики: сутність, аналіз, можливості впливу. Київ НАН України, Ін-т демографії та соц. дослідж. ім. М. В. Птухи. 2015. 329 с.
4. Бульба В., Євтухов О. Соціальні ризики людського розвитку: сутність та місце в державному управлінні. Актуальні проблеми державного управління. 2 (52). 2017. С. 209-214.
5. Соціологічні дослідження групи Рейтинг. URL: <https://ratinggroup.ua/>
- 6 Світовий банк. URL: <https://www.reuters.com/world/europe/world-bank-says-ukraine-has-tenfold-increase-poverty-due-war-2022-10-15/>

УДК 316.334.3(045)

Павлюк Т. І.

к.е.н., доцент,
доцент кафедри економіки та міжнародних відносин
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Соціальна політика у економічно розвинутих країнах фактично являє собою форму політичного компромісу між консерватизмом і лібералізмом. Національні держави змушені будувати свою державну політику, зокрема, в соціальній сфері з врахуванням класових відмінностей, з одного боку, й ґрунтуючись на повазі до індивідуальних прав і свобод, з іншого. У середині ХХ століття активний розвиток соціальної політики призвів до появи концепцій «держави загального добробуту» і «соціальної ринкової держави». На

нинішньому етапі історичного розвитку відбувається переосмислення цих концепцій з огляду на модернізаційні політичні теорії, економічні та демографічні чинники, уявлення про посилення ролі громад і членів суспільства у соціальному розвитку.

Теоретичний і методологічний аналіз концепту «соціальна політика» в історії і теорії політичної думки дає змогу стверджувати, що сучасна соціальна політика є, по-перше, важливим напрямом внутрішньої політики будь-якої держави, спрямованим на збереження соціальної стабільності; по-друге, соціальним інститутом, завданням якого є відтворення соціальної структури з метою самозбереження; по-третє, відкритою системою, компонентами якої є формальні інститути, що відповідають за розроблення та реалізацію політичних заходів, політичні партії і зацікавлені групи, для цієї системи важливі взаємозв'язки між потребами, законами, службами, послугами, результатами впровадження програм [1, с. 170].

Порівняльний аналіз моделей соціальної політики, наявних у зарубіжній і вітчизняній політології, дав змогу визначити, що в основі класифікацій переважно перебуває такий суб'єктний показник як роль держави у наданні соціального забезпечення. Так, виділяються ліберальні моделі соціальної політики (Великобританія, США), у яких забезпечення нужденних здійснюється на основі залишкового принципу із фінансуванням за рахунок державних зборів і податків; корпоративістські моделі (Німеччина, Японія), що ґрунтуються на обов'язковому соціальному страхуванні, і соціал-демократичні моделі (Швеція), де перерозподіл доходів здійснюється завдяки високому рівню оподаткування.

На нинішньому етапі в економічно розвинутих країнах існують схожі тенденції розвитку соціальної політики, а саме: посилення орієнтації на роботу в громаді, розвиток волонтерських та комерційних організацій, що надають соціальні послуги, впровадження ринкових відносин у соціальне страхування, зокрема, поширення приватного пенсійного та медичного страхування, поглиблення адресності програм соціальної допомоги, поширення принципу перевірки матеріального становища при призначенні матеріальної допомоги, зменшення ролі профспілок у регулюванні питань ринку праці.

Моделі соціальної політики в економічно розвинутих країнах зберігають значну частину властивих їм історичних рис, інструментів розв'язання соціальних проблем та традиційних джерел фінансування соціальних програм. Процеси глобалізації не призвели до уніфікації соціальних програм та поглядів на соціальну політику: виділення ресурсів на державні соціальні програми, тобто суспільний перерозподіл прибутків, залежить не від рівня економічного розвитку країни чи її природних багатств, а від суспільних цінностей, що домінують у конкретній країні, зокрема, уявлень про соціальну справедливість.

Зарубіжний досвід соціальної політики має важливе значення для України, яка знаходиться у пошуку дієвої моделі соціального захисту, охорони здоров'я, регулювання трудових відносин. Визначення стратегічних напрямів розвитку соціальної сфери в Україні потребує врахування сучасних тенденцій змін у моделях соціальної політики: одночасне використання інструментів та засобів політики, властивих різним моделям соціальної політики, децентралізацію й диверсифікацію надання соціальних послуг, створення умов для розвитку конкуренції в соціальній сфері через стимулювання діяльності волонтерських громадських і приватних організацій [2, с. 272 – 287].

Проведений сукупний аналіз досвіду формування і реалізації державної концепції соціальної політики в Україні дозволяє визначити низку практичних рекомендацій для сучасної політичної і соціальної практики як стратегічного, так і тактичного плану, а саме:

1) забезпечити державні гарантії мінімального соціального стандарту для всіх громадян за рахунок зміни структури доходів населення;

2) проводити активну економічну політику, яка повинна створювати умови для формування середнього класу (самодостатньої частини суспільства);

3) сформувані і задіяти економічні й правові важелі включення частини коштів вітчизняного капіталу для субсидування в соціальну сферу (наприклад, у податкові пільги, податкову амністію капіталів, виведених за кордон, у державне соціальне замовлення тощо);

4) кошти стабілізаційного фонду направити на видачу довгострокових державних кредитів на соціальні потреби населення.

Збереження значущої ролі держави в соціальній політиці з одночасним зростанням самодостатності населення дозволять у найближчому майбутньому побудувати ліберальну систему соціальної політики, що відповідає сучасному рівню.

Список літератури

1. Тимофєєва М.І. Сутність соціального захисту населення. *Вісник Східноукраїнського національного університету ім. Володимира Даля*. 2016. № 6(230). С. 169–174.

2. Чечель А.О., Тарасенко Д.Л., Сухова К.К. Реалії та перспективи розвитку соціальної сфери в умовах децентралізації. Проблеми та перспективи розвитку державного управління в умовах реформування. Заг. ред. Чечель А.О., Хлобистов Є.В. Бельско-Бяла (Польща): Вища школа економіки та гуманітаристики, 2017. 312 с.

УДК 331.5

Потапенко Я. С.

студентка відділення обліку та фінансів,
Черкаський державний бізнес-коледж

Науковий керівник:

Криворучко М. Ю.

к.е.н.,

доцент кафедри обліку та фінансів,
Черкаський державний бізнес-коледж

ФРІЛАНСЕР ЯК СУЧАСНА ФОРМА ТРУДОВИХ ВІДНОСИН

Трансформаційні процеси, що сьогодні відбуваються в українському суспільстві зачіпають усі сторони суспільного життя, у тому числі і сферу зайнятості населення. Проблема працевлаштування особливо актуалізувалася в Україні в нинішній кризовий період. Безробіття – одна із найважливіших соціально-економічних проблем, що потребує пильної уваги з боку держави і суспільства. Щоб його подолати, потрібно створювати нові робочі місця і на це потрібні величезні кошти [1, с. 147]. Але дедалі впевненіше заявляє про себе таке явище, як фріланс, коли робочі місця створюються практично з «нічого» (принаймні для держави), до того ж там, де вони реально затребувані.

Поняття фрілансер (freelancer) з'явилося ще у середньовіччі. Фрілансерами (буквально «вільна списа») називали професійних військових, котрі слугували різним наймачам за винагороду. Розвиток інтернет-технологій, глобалізація ринку праці й можливість наймати персонал у режимі онлайн призвели до зростання популярності віддаленої (дистанційної) роботи. Наприклад, у США більш ніж третина співробітників є фрілансерами.

В Україні такий вид зайнятості менш популярний. Проте з врахуванням залученості молодих спеціалістів у інформаційні технології є підстави припускати, що з часом кількість фрілансерів буде лише зростати [2, с. 10]. Сьогодні фріланс є широко розповсюдженою формою самостійної зайнятості. Це дає можливість самостійно керувати часом і проектами, пропонувати свої послуги на міжнародному ринку та, відповідно, більше заробляти.

Найбільш активно серед європейських країн фрілансом займаються представники України (28362 розробника), Російської Федерації (24168 розробників) та Румунії (13012 розробників). На фрілансмайданчику Freelancehunt за підсумками першого півріччя 2015 року зростання кількості користувачів склало близько 30% (зараз на сервісі працює майже 134 тис. фрілансерів), а кількість опублікованих щодня проектів у порівнянні з аналогічним періодом минулого року збільшилася в два рази.

Freelance.ua – одна з найперших бірж фрілансу. Вона діє з середини травня 2005 року. Через десять років на проєкті вже було зареєстровано більше двох мільйонів учасників. На